

09/10/2024 – Persbericht

Nieuwe tarifiering voor gerechtsdeurwaarders transparanter en goedkoper?

Hou de consument niet voor de gek!

Op 1 oktober is de nieuwe tarifiering voor gerechtsdeurwaarders in voege getreden. Deze hervorming, ingevoerd door het Koninklijk Besluit van 18 mei 2024, wordt voorgesteld als het vereenvoudigen en transparanter maken van de kosten die gerechtsdeurwaarders mogen aanrekenen. Maar de goede bedoelingen schieten bij nader inzien hun doel compleet voorbij, waarschuwen het Brussels Steunpunt voor de diensten schuldbemiddeling (CAMD) en het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN).

Hoeveel een gerechtsdeurwaarder kan factureren voor elke handeling die hij stelt, wordt door Koninklijk Besluit geregeld¹. Al lang klonk er kritiek op de erelonen die sinds 1976 in voege waren: verouderde tarieven, bepaalde niet-gepaste marktpraktijken en een gebrek aan transparantie in de honoraria en kosten. Net als andere actoren, riepen onze twee organisaties op tot een hervorming. Maar de nieuwe tarifiering waarmee, volgens de Minister van Justitie, “komaf wordt gemaakt met de regels die bijdragen aan de negatieve schuldenspiraal waarin mensen soms terechtkomen”², schiet zijn doel compleet voorbij. “Na analyse merk je als snel dat het nieuwe Koninklijk Besluit niet alleen zijn doelen niet bereikt, maar zelfs negatieve effecten heeft voor de consument,” benadrukt Anne Defossez, directeur van CAMD.

“Na analyse merk je als snel dat het nieuwe Koninklijk Besluit niet alleen zijn doelen niet bereikt, maar zelfs negatieve effecten heeft voor de consument”
Anne Defossez, directrice van CAMD

Transparanter en eenvoudiger, echt?

Om het begrijpen en controleren van de afrekening van een gerechtsdeurwaarder eenvoudiger te maken heeft de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders een online tool ontworpen, de zogenaamde Tariefchecker. Je zou verwachten dat het hier over een gemakkelijk toegankelijke interface gaat, die iedereen toelaat om de juistheid van deurwaarderskosten en -erelonen te kunnen nakijken.

¹ De wettelijke tarieflijst geldt voor alle handelingen die een gerechtsdeurwaarder stelt binnen het kader van zijn monopolie. Gerechtsdeurwaarders hebben een monopolie als het gaat om het betekenen of ten uitvoer leggen van een uitvoerbare titel (bijvoorbeeld een vonnis of een dwangbevel), en elke handeling die ze verrichten moet worden gefactureerd volgens de wettelijke tarieflijst.

² Bron: www.teamjustitie.be/2024/05/08/08-05-nieuwe-regels-en-tarieven-voor-gerechtsdeurwaarders-moeten-schuldenspiraal-helpen-doorbreken/

In werkelijkheid is het gewoon een opsomming van de wettelijke definities van de verschillende kosten, – 75 rubrieken in totaal. De lijst bevat van alles: een warboel vol jargon waar alleen een gerechtsdeurwaarder doorheen kan navigeren. De kosten en vergoedingen voor gerechtsdeurwaarders blijven even ondoorzichtig, complex en onbegrijpelijk.

Wil je de deurwaarder om bewijsstukken vragen zodat je meer inzicht krijgt? Helaas, dit wordt door het nieuwe KB moeilijker: het artikel waarin stond dat “deurwaarders verplicht zijn om partijen die daarom vragen een gedetailleerd overzicht te geven van de verschuldigde bedragen” is gewoonweg geschrapt! Op vlak van transparantie wordt dus duidelijk geen vooruitgang gemaakt.

Goedkoper, echt?

“Huishoudens in preciaire situaties zullen door de nieuwe deurwaarderskosten in zeer korte tijd torenhoge schulden blijven maken.”

Caroline Van der Hoeven, coördinatrice BAPN

In een communicatie van de Minister van Justitie wordt er gesteld dat de nieuwe tarieven gebaseerd zijn op het basisprincipe dat “personen en bedrijven die schulden niet kunnen betalen niet nog dieper in de problemen mogen raken door de invordering ervan”³. Onder meer de voorbeelden hieronder tonen aan dat de nieuwe tarifiering niet zal leiden tot minder deurwaarderskosten, integendeel. “Huishoudens in preciaire situaties zullen door de deurwaarderskosten in zeer korte tijd torenhoge schulden blijven maken”, zegt Caroline Van der Hoeven, coördinator van BAPN. “Het nieuwe tarief zal de schuldenpiraal waarin (kwetsbare) mensen terechtkomen niet oplossen maar net verergeren.”

Enkele voorbeelden (onder meer) die dit aan tonen:

- (1) **Gerechtsdeurwaarders kunnen nu een forfaitaire administratieve vergoeding van €50 vragen.** Dit is *een nieuwe* vergoeding, die voorheen niet bestond, die aangerekend kan worden *bij de opstart van het dossier* en *bovenop* de vergoedingen komt die de gerechtsdeurwaarder al mocht aanrekenen voor kosten zoals redactionele, vertaal- en verplaatsingskosten.
- (2) **De innings- en kwijtingsrechten worden vervangen door een invorderingsereloon dat zwaarder zal wegen voor consumenten.**

Voorbeeld

In het nieuwe systeem, voor een verschuldigd bedrag van €2.500 waar €350 gerechtskosten bovenop gerekend worden, bedraagt het invorderingsereloon €271,5 (8% over de hoofdsom inclusief kosten). Vroeger kon de deurwaarder hier slechts €25 voor invorderen als inningsrecht (1% over de hoofdsom exclusief kosten). Dit is dus een excessieve verhoging, in dit concrete geval van bijna 87%!

Stel nu dat de schuldenaar dit bedrag terugbetaalt in 20 maandelijkse aflossingen. Aangezien het oude tarief het mogelijk maakte om kwijtingsrechten in rekening te brengen *per betaling*, lijkt het alsof het nieuwe systeem voordeliger zou zijn. In ons voorbeeld blijft het nieuwe invorderingsereloon echter bijna € 100 duurder dan het oude tarief.

³ Bron: www.teamjustitie.be/2024/05/08/08-05-nieuwe-regels-en-tarieven-voor-gerechtsdeurwaarders-moeten-schuldenspiraal-helpen-doorbreken/

- (3) **Hoewel de kosten voor schulden betreffende basisbehoeften geplafonneerd zijn, zijn de nieuwe invorderingskosten die hiervoor aangerekend kunnen worden duurder dan het oude tarief.** In het nieuwe tarief worden elektriciteits-, gas-, water- en telecomschulden beperkt tot een maximum van 100 euro. In het hierboven beschreven voorbeeld kan men vaststellen dat het aangerekende bedrag maar liefst vier keer zo hoog is als het oude tarief. Ook de logica om basisbehoeften te beperken tot deze vier zaken kan in vraag gesteld worden wetende dat andere essentiële uitgaven, zoals huur, niet in aanmerking worden genomen.
- (4) **De deurwaarder kan een invorderingsereloon aanrekenen voor handelingen die hij niet verricht.** Onder het oude tarief waren kwijtings- en inrichtingsrechten alleen verschuldigd als er aan de deurwaarder werd betaald. Dat was logisch, want ze werden gerechtvaardigd door de boekhoudkundige diensten die de gerechtsdeurwaarder moest stellen (ook al zijn deze nu geautomatiseerd...). Het nieuwe Koninklijk Besluit bepaalt dat deze commissie verschuldigd is aan de gerechtsdeurwaarder, zelfs als de schuldenaar niet aan de gerechtsdeurwaarder betaalt, maar rechtstreeks aan de schuldeiser!
- (5) **De deurwaarder kan een invorderingsereloon aanrekenen voor handelingen die hij niet verricht (BIS).** Bovenop het invorderingsereloon moet er een extra vast jaarlijks ereloon van 25 euro betaald worden voor de opvolging van een betalingsplan. Deze extra vergoeding is automatisch verschuldigd aan de deurwaarder, zelfs als de schuldenaar het betalingsplan tot op de letter naleeft en de deurwaarder geen bijkomende stappen moet ondernemen...
- (6) **Gerechtsdeurwaarders kunnen nu kosten per half uur in rekening brengen (ipv per volledig uur in het vroeger tarief), en elk gewerkt half uur kost nu twee keer zoveel als vroeger.**

Een strengere reglementering?

Toen de wet in de plenaire zitting van het parlement werd aangenomen, verwelkomde de Minister van Justitie dat de praktijken van gerechtsdeurwaarders beter geregeld zouden worden door de striktere regelgeving⁴. Het verbod op de illegale praktijk *no cure, no pay*⁵ zou in de nieuwe tekst niet langer dubbelzinnig zijn. In feite stond dit verbod echter al zwart op wit in de vorige tekst. Toch wordt deze praktijk de afgelopen jaren veelvuldig toegepast door een aantal grote deurwaarderskantoren, zonder enige reactie van de tuchtorganen. Waarom zou dit nu ineens veranderen als er niet ingezet wordt op een betere controle om illegale praktijken tegen te gaan?

Huiswerk opnieuw maken

Achter het rookgordijn van de nieuwe tarifiering gaat een systeem schuil dat nog altijd onduidelijk en ontransparant is. Het zal ook niet goedkoper zijn voor de consument en biedt ook geen enkele garantie op een betere controle op ongeoorloofde praktijken door deurwaarders. Het belangrijkste doel lijkt wel om het imago van de deurwaarder op te poetsen dat de afgelopen jaren een stevige knauw heeft gekregen door de illegale praktijken van sommige gerechtsdeurwaarders en het nalaten van de bevoegde controle- en tuchtinstanties om deze een halt toe te roepen. Helaas zal er in dit opzicht niets veranderen. Daarom roepen BAPN en de CAMD de federale regering op om haar huiswerk opnieuw te maken, en deze keer te luisteren naar armoede- en consumentenorganisaties.

---

⁴ Bron: www.teamjustitie.be/2024/05/08/08-05-nieuwe-regels-en-tarieven-voor-gerechtsdeurwaarders-moeten-schuldenspiraal-helpen-doorbreken/

⁵ No cure no pay: onwettige praktijk waarbij de gerechtsdeurwaarder zich ertoe verbindt zijn erelonen niet te verhalen op de schuldeiser in het geval de schuldenaar niet betaalt.

Info & Contacten

Aanvullende bronnen

Meer details en voorbeelden ter ondersteuning en illustratie van bovenstaande bevindingen zijn te vinden in :

- Zie bijlage voor een meer gedetailleerde uitleg van de voorbeelden in paragraaf *Goedkoper, echt?*.
- Zie bijlage voor de tariefroosters van [2023](#) en [2024](#).
- Dit persbericht verwijst naar het Koninklijk Besluit van 18 mei 2024 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen, die je [hier](#) kan consulteren.
- Over de kritiek op de tarieven sinds 1976: [Gerechtsdeurwaarders: verouderde tarieven en niet-gepaste marktpraktijken - FOD Economie \(fgov.be\)](#)
- Over het onwettige praktijk *no cure no pay*: [www.mediationdedettes.be/nl/documentation_utile/gerechtsdeurwaarders-de-illegale-praktijk-van-no-cure-no-pay/](#)
- Zie de Tariefchecker van de Nationale Kamer Van Gerechtsdeurwaarders: [www.gerechtsdeurwaarders.be/tariefchecker](#)
- Artikel van het Steunpunt voor de diensten schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: [Excessen in de invordering van consumentenschulden. Gerechtsdeurwaarders treden buiten de wet](#), Tijdschrift Grondrechten en armoede, 2023/3.
- Studie van het Prijzenobservatorium: [De marktwerking van de sector van de gerechtsdeurwaarders in België](#), 2022, blz. 35 e.v.

Contacten

NL: Delphine De Riemaecker, communicatiemedewerkster van het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding

e-mail : delphine.deriemaecker@bapn.be

tel: 0472/56.17.86.

FR: Anne DEFOSSEZ, directrice van het Brussels Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling

e-mail : a.defossez@mediationdedettes.be

tel: 0473/690.651

Over ons

www.bapn.be

Het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN) zet zich in om de structurele oorzaken van armoede en sociale uitsluiting in heel België aan te pakken, steeds vertrekkend vanuit de ervaring van mensen in armoede. Door het federale en Europese beleid te adviseren, te ondersteunen en te beïnvloeden, streeft BAPN naar structurele hervormingen die een reëel verschil maken op het terrein. Onze analyses en aanbevelingen zijn gebaseerd op een rechtenbenadering en worden opgesteld in voortdurend overleg met de mensen die er het meest door worden getroffen.

BAPN vertegenwoordigt op federaal en Europees niveau de vier regionale netwerken voor armoedebestrijding en hun ledenverenigingen waar mensen in armoede een stem hebben. Deze netwerken zijn: Netwerk tegen Armoede (NtA), Brussels Platform Armoede (BPA), Réseau de Lutte contre la Pauvreté (RWLP), Forum - Bruxelles contre les Inégalités (Le Forum). BAPN maakt ook deel uit van het European Anti-Poverty Network (EAPN).

www.mediationdedettes.be

Het Brussels Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling is actief op het gebied van schuldbemiddeling in het Brussels Gewest sinds de oprichting in 1999. Zijn belangrijkste missie is het ondersteunen van schuldbemiddelingsdiensten in het middenveld en de publieke sector (opgezet o.a. door de OCMW's).

Het Brussels Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling biedt vormingen aan voor schuldbemiddelaars. Het brengt hen samen om ervaringen uit te wisselen, ontwikkelingen in de wetgeving te volgen en werkinstrumenten te ontwerpen. Het Steunpunt organiseert regelmatig overlegmomenten met overheidsinstanties, wettelijke vertegenwoordigers en schuldeisers. Het Steunpunt probeert ook na te denken over het probleem van overmatige schuldenlast en werkt sinds zijn oprichting aan een betere toegang tot justitie, rechten en de verdediging van de belangen van mensen met financiële moeilijkheden en/of in armoede leven.